

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSİYALAR VAZIRLIGI

ALISHER NAVOIY NOMIDAGI
TOSHKENT DAVLAT O'ZBEK TILI VA ADABİYOTI UNIVERSITETI

"MAXSUS FANLARNI O'QITISH METODİKASI"

FANI BO'YICHA

SILLABUS

Bilim sohasi:	200 000 – San'at va gumanitar fanlar
Ta'lim sohasi:	230 000 – Tillar
Magistratura mutaxassisligi:	70230104 - Adabiyotshunoslik (o'zbek adabiyoti)

Toshkent-2023

Semestr	Fan/modul kodи MFOM 105	Fan/modul turi majburiy	Ta'lim tili o'zbek		Ishlab chiqilgan o'quv yili 2023/2024															
			ECTS- kreditlar	Haftalik dars soatlari	O'quv mashg'ulotlari (soat)	Jami:	ma'ruba	seminar	amaliy	laboratoriya	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklamai (soat)								
1	Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi	Har bir semestrdagi modulning nomi	5	4	60	30	0	30	0	90	150	5	4	60	30	0	30	0	90	150
		Jami:																		

FANNING MAQSADI

Fanni o'qitishdan maqsad – magistrant talabalarga ta'limning yuqori boraqichida adabiyotshunoslikka oid fanlarning mazmun-mohiyatini to'g'ri tushuntirish hamda shu fan doirasida mashg'ulot olib borish matkasini shakllantirish.

Fanning vazifasi – adabiyotshunoslik fanlari bo'yicha mashg'ulotlarning asosiy shakllari va ulami olib borish metodikasi; oliy ta'lim o'qituvchisining darsga tayyorligi ko'rish, talabalarning mustaqil ishlari va ilmiy faoliyatiga rahbarlik qilish hamda o'ziming kasbiy darajasini oshirib borish bo'yicha bajaradigan ishlarini o'rgatish.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar

1. O'zbek adabiyoti tarixi (O'zAdTar 2,3 15)
2. O'zbek adabiyoti tarixi (O'zAdTar 2,3 16)
3. Iahon adabiyoti (JA 26)
4. Aruz va muntoz poetikiga kirish (AMPK 15)

Ta'lim natijalari (TN)

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

— olingen bilimi va shakllantirgan mahoratini filologik/adabiyotshunoslik fanlarini o'qitishdagi nazariy oly o'quv yurtida qo'llash *ko'nikmalariga*;

- adabiyotshunoslik fanlarini o'qitishda zamonaviy metod va usullarni qo'llash, adabiyotshunoslik fanlarini o'qitishda talabalarning og'zaki va yozma nutq malakalarini o'strishning shakl va usullarini jalb qila boshish; adabiyot ta'limi jarayoniga ta'sir etuvchi tashqi va ichki omillar ta'sirini boshlay olish va shu asosda samarali ta'limni rejalashtirish, talaba bilimini to'g'ri boshish *matakasasi va kasbiy kompetensiyalarga ega bo'ladi*.

Talabalarning kreditlarni olish tarzi

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2023-yil 31-dekabrdagi 824-soni qarori bilan tasdiqlangan "OTMlarda o'quv jarayoni" a kredit-modul tizimini joriy etish taribi to'g'risida Nizom"ning 15- va 30-bandlang'ish asosan Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi fanidan 1-semestrda 150 soat o'quv yurtida *slamasini o'zlashtirgen, fan dasturi (sillabus)da belgilangan baholash tartibiga ko'ra ijobjiy baholanib kasbiy kompetensiyalarni yetarli darajada egallagan* talabaga *1-semestrda 5 kredit beriladi*.

Talaba belgilangan *ta'lim olish natijalariga qarsha olmagan taqdirda kreditlar berilmaydi*.

Talabalarning bilimini baholash O'zbekiston Respublikasi Oliy va er'ta maxsus ta'lim vazirining 2018-yil 9-avgustdaggi 19-2018-sont buyruq'i bilan tasdiqlangan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va boshlash tizimi to'g'risida Nizom talablari asosida belgilanadi.

Talabalarning bilimini baholash mezonlari:

talaba mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy fikrlay oladi, mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimini amalda qo'llay ola di, fanning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, ayтиб beradi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda – 5 (a'lo) baho;

talaba mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimini amalda qo'llay oladi, fanning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, ayтиб beradi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda – 4 (yaxshi) baho;

talaba olgan bilimini amalda qo'llay oladi, fanning moyiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, ayтиб beradi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda – 3 (qoniqarli) baho;

talaba fan dasturini o'zlashtirmagan, fanning mohiyatini tushunmaydi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega emas deb topilganda - 2 (qoniqarsiz) **bafo** bilan baholanadi.

1. Nazoratlarni amalga oshirish tartibi.

Oraliq nazorat: O'tilgan mavzular asosida yozma shaklda o'tkaziladi.

Yakuniy nazorat: Semestr davomida o'tilgan mavzular bo'yicha yozma shaklda o'tkaziladi.

Izoh: Oraliq nazorat turi har bir fan bo'yicha fanning xususiyatidan kelib chiqqan holda 2 martagacha o'tkazilishi mumkin.

Talabani oraliq nazorat turi bo'yicha baholashda, uning o'quv mashg'ulotlari davomida oлган baholarin inobatga olinadi.

Nazoratlarning o'tkazilishi muddatlarini muyyan o'quv yilida tasdiqlangan o'quv jarayoni jadvali asosida tashkil etiladi.

No	Fan mazmuni	Soat
	Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M) (1-semestr)	30
M1	Maxsus fanlarni o'qitish metodikasining predmeti, maqsadi va vazifalari	2
M2	Maxsus fanlarni o'qitishning o'quv-me'yoriy hujjatlari va ularni rejalashtirish, tashkil etish va tayyorlash metodikasi	2
M3	Sillabus, o'quv uslubiy majmua va kalendera rejani ishlab chiqish qoidalar	2
M4	Oliy ta'lim muassasalarida ta'limenti tashkil etish shakllari	2
M5	Oliy ta'lim muassasalarida ta'limenti tashkil etish shakllari	2
M6	Ta'lim metodlarining tafsifi	2
M7	Ta'lim metodlarining tafsifi	2
M8	Mustaqil faoliyat va uni tashkil etish metodikasi.	2
M9	Talabalarning ilmiy-tadqiqot ishini tashkil etish	2
M10	Talabalarning ilmiy-tadqiqot ishini tashkil etish	2
M11	Maxsus fanlarni o'qitish jarayonida talabalarning bilim, ko'nikma va malakalarini baholash	2
M12	Maxsus fanlarni o'qitish jarayonida modulli yondashuv, masofaviy ta'lim	2
M13	Maxsus fanlarni o'qitish jarayonida modulli yondashuv, masofaviy ta'lim	2
M14	Maxsus fanlarni o'qitishda ko'rgazmali vositalarini tayyorlash metodikasi	2
M15	Maxsus fanlarni o'qitishda ko'rgazmali	2

vositalarni tayyorlash metodikasi

No	Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulot (A) (1-semestr)	Soat
A1	Filologik ta'larning malaka talablari	2
A2	"O'zbek adabiyoti tarixi" fanidan ischi dastur tayyorlash	2
A3	Film, spektakl va badiiy asarni qiyoslash asosida mashg'ulot o'tkazish.	2
A4	Yassavyi hikmatlarini o'qitish usullari	2
A5	Muammoli ma'ruza o'tishga tayyorgarlik ko'rish: "Qissai Mashrab"da shoir biografiyasini to'g'ri talqin etilganmi?	2
A6	Tadqiqotga asoslangan ma'ruza mashg'ulotiga tayyorgarlik ko'rish: Navoiy "Arbayn" i va hadislar.	2
A7	"Davra stoli" shaklidagi darsni o'tishga tayyorgarlik ko'rish: Navoiy g'azzallaring badiiyati.	2
A8	"Boburnoma": biografik metod imkoniyatlari	2
A9	Ogahiy she'riyatidan amaliy mashg'ulotga tayyorgarlik	2
A10	Eng yangi adabiyoy - bahs-munozaraga asoslangan ma'ruza tuzish.	2
A11	Filologik ta'lim tizimida jahon adabiyoti.	2
A12	Adabiyotshunoslik fanlari bo'yicha ilmiy-tadqiqot ishlarini tashkil etish. Magola yozishga tayyorgarlik ko'rish.	2
A13	Talabalar ilmiy-tadqiqot ishlarini tashkil etish, MDning kirish qismini tayyorlash	2
A14	Talabalar mustaqil ta'limi tashkil etish va uni nazorat qilish.	2
A15	Milliy va xorij adabiy ta'limi metodikasining qiyosiy tahili.	2

No	Mustaqil ta'lim (MT) (1-semestr)	Soat
	Mustaqil ta'lim mavzulari	
1.	Mustaqil ta'limni tashkil etish shakllari va turлari	
1.	Adabiyotshunoslik (filologik) fanlarini o'qitish bo'yicha xorij tajribalari.	8
2.	Yetakchi professor-o'qituvchilar o'quv-ilmiy faoliyatini o'rganish. Ma'ruza mashg'ulotlarini kuzatish, tahsil qilish, videolavhalar tayyorlash.	8
3.	Muammoli ma'ruza.	8
4.	Tadqiqotga asoslangan ma'ruza mashg'ulotiga tayyorgarlik ko'rish.	8
	Ma'ruza mashg'uloti, tadqiqot usuli, savol-javob, ilmiy yondashuvli darslarda ishtiroy etish	

5	"Davra stoli" shaklidagi mashg'ulotlar,	Turli metodlar asosida davra stoli tashkil etish	8
6.	Integrativ metodga asoslangan ma'ruba qurilishi,	Integrativ metod asosda ma'ruba mashg'uloti tashkil etish	8
7.	Munozaraga asoslangan ma'ruba mashg'uloti.	Debatlar tashkil qilish	8
8.	Savollarga asoslangan mashg'ulotlar.	Vaziyatli masalalar (kazuslar) tuzish	10
9.	Film, spektakl va badiiy asarni qiyoslash asosida mashg'ulot o'tkazish.	Film, spektakl, badiiy asar qiyosiga asoslangan ma'ruba tayyorlash	8
10.	Qiyosiy xarakterga ega bo'lgan ma'ruba matnini tuzish.	Berilgan mavzu bo'yicha kurs ishlini bajarish	8
11.	Filologik ta'lim tizimida jahon adabiyoti.	Mavzu asosda ilmiy maqola yozish	8
Jami:			90 s.

Asosiy adabiyotlar:

1. Тўхлиев Б. Мутахассислик фанларини ўқитиш методикаси. – Тошкент: 2012. 130 б
2. Husanboyeva Q, Niyozmetova R. Adabiyot o'qitish metodikasi. – T.: 2018. 352.

Qo'shimcha adabiyotlar:

1. Ш. Мирзиёев. Эркин ва фаронон демократик Ўзбекистон давлатини биргалика барпо этамиз. Т.: Ўзбекистон, 2016.
2. Ш. Мирзиёев. Буюк келажагимизни мард ва олисаноб халкимиз билан бирга курамиз. Т.: Ўзбекистон, 2017.
3. Ш.Мирзиёев. Конун устуворлиги ва инсон манфаатларини таъминлаш – юрт тараққиёт ва халк фаронининг гарови. Т.: Ўзбекистон, 2017.
4. Йўлдошев К. Адабиёт ўқитишнинг илмий-назарий асослари. –Т.: Ўқитувчи, 1996.
5. Ганышина Г.В. Методика преподавания специальных наук. Учебное пособие для бакалавриата, специалитета и магистратуры. 2-е издание. – Москва: Юрайт, 2019. <https://biblio-online.ru/viewer/metodika-prepodavaniya-specialnyh-disciplin-445284>.
6. Актуальные вопросы литературоведения и методики преподавания литературы: Сб. научн. работ. Вып.1. –Саратов, 2000.

Axborot manbalari

7. www.ZivoNet
8. www.nuqf.intal.uz
9. www.ziyouz.com

10. www.rcl.uz
11. www.tdpn.uz
12. www.pedagog.uz
13. <http://www.multimedia.uz>
14. www.tilvaadabiyot.uz

Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Muatif:	Orzigul Hamroyeva - filologiya fanlari doktori, dotsent
E-mail:	arguvon87@mail.ru
Tashkilot:	Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti "O'zbek adabiyoti tarixi" kafedrasи
	<i>Burxonova F</i> (imzo) Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti O'zbek tili va adabiyoti kafedrasи mudiri, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD).
Taqrizchilar:	<i>Tojiboyeva O.</i> (imzo) ToshDO'TAU, "O'zbek adabiyoti tarixi" kafedrasи o'qituvchisi, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD).

Mazkur sillabus universitet o'quv-uslubiy kengashining 2023-yil -avgustdagi -sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur Sillabus "O'zbek adabiyoti tarixi" kafedrasining 2023-yil avgustdagi -sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i

Fakultet dekanı

Kafedra mudiri

Tuzuvchi

V.Nazarov

B.Abdushukurov

N.Jabborov

O.Hamroyeva